GAZETA LWOWSKA.

Wychodzi z Dodatkiem codziennie, prócz świąt i niedzieli. Prenumerata kwartalna miejscowym 4 złr. kr. 15., odbierającym pocztą 4 złr. 40 kr., Inseracyę opłacają od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr. następnie po 2 kr. m. k.

Nr. 53. Wtorek 5. marca 1850. Rok bieżący gazety **39.**

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Sprawy krajowe.

(Stan banku narodowego w miesiącu styczniu r. 1850.)

Wiedeń, 28. lutego. Stan narodowego banku za upłyniony miesiąc okazuje następujące rezultaty: Bilans aktywów i passywów banku wynosi 286,149,550 zr. 6¼kr. Stosownie do statutów banku wynosi wybita moneta konwencyjna 31,084,542 zr. 14¾kr. W 3% asygnatach kasy centralnej znajduje się teraz 22,606,265 zr. w asygnatach węgierskich 722,077 zr.; eskomptowane efekta wynoszą 30,418,074 zr. 12 kr.; funduszowy częścią uprocentowany, częścią nieuprocentowany dług państwa wynosi 77,408,628 zr. 26¾; na realną hypotekę eskomptowane asygnaty kasy centralnej 50,000,000 zr.; według najnowszej konwencyi państwa z bankiem, razem ściągnięty po 2 prowizyi uprocentowany dług wynosi 43,637,870; chwiewny dług za wymieniane 3% asygnaty kasowe z roku 1842, wynosi 3,500,492 zr.; etc. etc. Dowiadujemy się następnie, że z sardyńskiej indemnizacyi wojennej zapłacono dotychczas po dzień 27. lutego 8,118,596 zr. 27 kr., a na 4¼ procentową pożyczkę 45,192,301 zr. 25 kr. (Oest. Cores.)

(Depesza telegraficzna z Tryestu z d. 1. marca.)

Wiedeń. Właśnie otrzymaliśmy następującą depeszę telegraficzną, która dziś 1. marca przybyła z Tryestu o trzeciej godzinie dwudziestej minucie popołudniu:

Zara, 26. lutego. W Montenegro wybuchły nagle niespokojne rozruchy. Mieszkańcy Morazy oderwali się od panowania Władyki i obrali naczelnikiem archimandrytę swego klasztoru.

(Wiadomości z Wiednia.)

Wiedeń, 1. marca. Nadesłany dziś „Osservatore Dalmato" potwierdza ogłoszoną już przez nas telegraficzną wiadomość, że ze stu węgierskich wychodźców, którzy się znajdowali w Trawniku w Bośnii, znaczna liczba przeszła do służby wysokiej Porty; otrzymują codzienny żołd 10kr. m. k., a oprócz tego porcyę chleba, mięsa i ryżu.

Dnia 2. lutego zawinął do Warny turecki paropływ, który miał na pokładzie komisarza ottomańskiej Porty Mehmeda Effendi, tudzież dwóch wyższych urzędników. Komisya ta przeznaczona jest do Szumli, dla ukończenia sprawy wychodźców stósownie do zawartej z oboma mocarstwami konwencyi.

Gazeta Petersburska donosi w numerze 32 b. r. „Tajny radzca książę Gorczakow, nadzwyczajny poseł i pełnomocny minister przy dworze Wirtemberskim, zawierzytelniony jest w tym samym charakterze przy „Związku niemieckim."

(Telegraficzna depesza z Tryestu.)

Tryest, 27. lutego. (Depesza telegraficzna.)

Zara, 22. lutego. Większa część wychodźców węgierskich w Trawniku w Bośnii, przeszła do wojskowej służby Porty otomańskiej.

Kattaro, 23. lutego. Płacenie podatków odbywa się wszędzie regularnie i w największym porządku bez egzekucyi. Z Czernogórcami ożywia się dość żwawy handel tak na morzu jak i na lądzie.

(Przewodnik dla cudzoziemców. — Przygotowania do statystycznego opisu Lombardzko-Weneckiego królestwa.)

Wenecya, 22. lutego. Doręczne książki dla podróżujących we Włoszech będą musiały odtąd w rozdziele swym o Wenecyi zawierać jeszcze jeden szczegół, który zwłaszcza dla cudzoziemców nielubiących wszędzie używać przewodnika, ważnym być powinien. Miasto nasze bowiem otrzymało w tych czasach całkiem właściwego przewodnika. Wszystkie ulice zacząwszy od dworca kolei, aż do placu Ś. Marka, opatrzone zostały wązką, białemi kamieńmi wybrukowaną linią, która kolorem swoim tak dalece się różni od innego bruku, ze każdy cudzoziemiec, niepotrzebując pytać się nikogo, najkrótszą i najwygodniejszą drogę od dworca kolei i napowrót sam sobie wyszukać może. — Wkrótce ma być przedsięwzięte dokładne statystyczne opisanie królestwa Lombardzko-Weneckiego; delegacye prowincyonalne otrzymały już polecenie porobić potrzebne przygotowania i wszelkie uzyskane już data niezwłocznie nadsełać. (Lld.)

(Rozporządzenie ministerstwa oświecenia względem szkół marynarskich.)

Zara, 19. lutego. Ministeryum wyznań religijnych i oświecenia publicznego chcąc jak najprędzej przypuścić mieszkańców Dalmacyi do używania korzyści z urządzić się mających szkół marynarskich, wydało rozporządzenie, aby tyczące się szkoły otworzono w czasie jak może być najkrótszym w Zara i Spalato, toż w Ragużie i Cattaro. Ministeryum wyznaczyło nadto kilka stypendyów dla uczniów kształcących się w tym zawodzie. „Osservatore dalmato" pisze w tej mierze: „Jesteśmy tej otuchy, że młodzież dalmatyńska niezaniedba korzystać z tych instytucyi dla naszej biednej prowincyi tak ważnych, i nastręczających pewniejsze źródło zarobkowania." (Ll.)

(Kurs wiedeński z 28. lutego 1850.)

Obligacye długu państwa 5% — 94¼; 4½% — 83¾; 4% — 73½; 2½% 49½. Akcye bank. 1112. Losy z 1834 r. 163; z 1839 — 107½. Akcye kolei półn. 108¼.

Ameryka.

(Wiadomości z Ameryki północnej.)

Najświeższe wiadomości z Ameryki sięgają po dzień 8. b. m. Z Kanady nadeszły bardzo zaspokajające wiadomości. Rząd pokasował urzędników, którzy za przyłączeniem do Stanów Zjednoczonych agitowali i przysłał gubernatorowi najostrzejsze rozkazy do przytłumienia takich zamiarów. Kongres w Wasyngtonie zaczął naradzać się nad niektóremi ważnemi projektami do ustawy, które zmierzają do zagodzenia sporu między państwami trzymającemi niewolników a wolnemi państwami. W tym zamiarze żądają, by Kalifornię bez wszelkiego ograniczenia w kwestyi niewolników do federacyi państw przyjęto. Następnie, aby otrzymane od Mexyku grunta również w jedno terytoryum połączono, bez położenia tego warunku, że utrzymywanie niewolników jest wyłączone. Nakoniec granice państwa Texas mają być dokładnie wytknięte i oznaczone, że to państwo sięga, aż po Rio del Norte. Jeszcze większe przyzwolenie uczyniono państwom utrzymującym niewolników, tem postanowieniem, że w dystrykcie Kolumbia nie będzie zniesione niewolnictwo, dopokąd te instytucye istnieją w Mareland i dopokąd sam lud zniesienia ich nie zażąda. — Jednakże handel niewolnikami jako sprzeciwiający się uczuciu ludzkości nie ma być prowadzony w tym połączonym dystrykcie. — Zresztą ma senat przynależnym państwom pozostawić do woli, czy chcą wewnątrz swych terytoryów zatrzymać handel niewolnikami lub nie. Projekta te były wspierane przez pana Clay w taki sposób, iż to wielką senzacyę zrobiło. — Debata jeszcze nie jest zamknięta. Kompania Hudsonsbaj ofiarowała kongresowi swe posiadłości w okręgu Oregon za kwotę milion dolarów. Przez pęknięcie parowego kotła zginęło w Nowym Jorku 50 do 60 osób. Zresztą niema nic ważnego.

Hyszpania.

(Wiadomości bieżące.)

Donoszą z Madrytu pod dniem 16. lutego: „Wczoraj przyjmował król i królowa obie izby; zapał deputowanych i senatorów miał być bardzo wielki. Królowa była bardzo wzruszona, gdy w obszernych mowach odpowiadała deputacyom izb. Gazeta urzędowa ogłosiła te mowy dzisiaj rano. — Izby nie miały dziś posiedzeń. Na posiedzeniu w poniedziałek będzie ogłoszony dekret odroczenia. Przy rozwiązaniu królowej będą izby zwołane, dla zawiadomienia ich o tem, a potem zostaną rozwiązane. — Ciało dyplomatyczne złoży jutro królowej i królowi życzenie pomyślności. Nuncyusz papieski zabierze głos w imieniu swych kolegów. — Królewskim rozkazem nakazane są publiczne modły, by królowa szczęśliwie połóg odbyła."

Anglia.

(Sprawy izby wyższej.)

Londyn, 23. lutego. Na wczorajszem posiedzeniu izby wyższej zwrócił margrabia Londondery uwagę rządu na zachowanie się kilku księży prezbiteryańskich w Irlandyi, którzy stanęli na czele agitacyi by wymusić opuszczenie czynszu od dzierżaw w północnej części Irlandyi. Margrabia Lansdowne odpowiedział, iż rząd za to postępowanie niemoże rozpocząć sądowych kroków przeciw tym księżom. Lord Eddisbury złożył na stole izby dokumenta tyczące się kwestyi greckiej. (W. E.)

(Książę Sachsen-Coburg-Gotha w Londynie. — Wykaz banku angielskiego.)

Londyn, 23. lutego. Panujący książę Sachsen-Coburg-Gotha przybył dziś do Londynu, na Ostende i Dovre. Jego królewiczowska Mość wysiadł w pałacu Buckingham.

Według wykazu banku angielskiego z zeszłego tygodnia wynosił obieg banknotów 19,186,500 funt. szterl. a więc o 234,875 funt. szter. mniej, niż w tygodniu poprzedzającym. Gotowe pieniądze wynosiły 17,089,901 funt. szter. co stanowi pomnożenie o sumę 239,646 funt. szterlin. (Ind.)

(Meeting w sprawie wielkiej wystawy przemysłowej wszystkich narodów.)

Londyn, 21. lutego. Z powodu wielkiej wystawy przemysłowej wszystkich narodów, która się ma odbyć w Londynie w roku 1851, odbył się dziś bardzo liczny „meeting“ w dzielnicy Westminster pod prezydenturą pana Francis Smedley, naczelnika gminy w Westminster. Wielu członków ciała dyplomatycznego i mnóstwo osób należących do najwyższych klas społeczeństwa było obecnych na tym meetingu. Przyjęto rozmaite uchwały dążące do zapewnienia pomyślnego skutku temu olbrzymiemu przedsiębierstwu i wyrażające powszechny udział, jaki to przedsiębierstwo obudza. Uchwała zaproponowana przez ambasadora francuskiego, opiewa, że zgromadzenie uważa wystawę przemysłu wszystkich narodów za wielki krok do zaprowadzenia ogólnego pokoju między wszystkiemi narodami ucywilizowanemi. Tę uchwałę popierał biskup londyński. Inna uchwała zaproponowana przez ambasadora pruskiego opiewa, że zgromadzenie wzywa wszystkie narody europejskie do silnego popierania usiłowań Anglii dla pomyślnego wykonania tak wzniosłego przedsiębierstwa. Propozycya lorda Brougham poparta przez ambasadora Belgii dąży do ciągnienia korzyści dla umiejętności z rozlicznych punktów porównania, jakie przedstawiać będzie wystawa produktów przemysłu tak rozmaitych narodów.

Zgromadzenie rozeszło się o późnej porze wyraziwszy podziękowanie swemu prezydentowi. (Ind.)

(List Karola Napier.)

Londyn, 21. lutego. Gazeta Times zawiera list Karola Napier, w którym tenże wyraża swe ukontentowanie, że rząd zamyślił departament paropływów wojennych oddać pod zarząd odrębnemu, obeznanemu z rzeczą urzędnikowi. Gdy ten urzędnik będzie miał wolność w swych czynnościach, i włożoną na siebie odpowiedzialność, natenczas znikną w tym zakresie wszystkie błędy, które dotychczas popełniano.

(Wiadomości z Indyi i z Mexyku.)

Londyn, 23. lutego. Steamer le Trent zawinął dnia 22. b. m. do Southampton z pakietami z Indyi zachodnich i z Meksyku. Nic ważnego z tego kraju ani z Antylów francuskich.

Listy z Haiti donoszą, że pewien kapitan amerykański poniósł wielką obelgę; konsulowi amerykańskiemu chcącemu się wdać w tę sprawę, grożono śmiercią.

Wiadomości z Giuany holandzkiej sięgające do 10. stycznia donoszą o smutnem położeniu tego kraju. Zdaje się, że ta kolonia przy utrzymaniu dawnej administracyi i niewolnictwa daleko gorzej wychodzi, a niżeli Gyana angielska. Organa rządowe zalecają jawnie emancypacyę i sprowadzenie robotników z Holandyi i z Niemiec. — Dochody z plantacyi pokrywają zaledwie koszta produkcyi.

Produkcya cukru zmniejszyła się bardzo znacznie. Kilka posiadłości musiano sprzedać. Koloniści sami znajdują się w najprzykrzejszem położeniu.

Okret „Trent“ miał na swoim pokładzie 450.000 dolarów, z których 81.000 na rachunek dywidendy funduszów mexykańskich.

Wiadomości z Buenos-Ayres sięgające do 13. grudnia donoszą, że wojska z Paraguay, które były zajęły prowincyę Corientes, ustąpiły w skutek ugody zawartej z jenerałem Rosas; przeto załatwione jest nieporozumienie między temi dwoma rządami. (Indep.)

Francya.

(Spokojny obchód uroczystości 24. lutego. — Oświadczenie dziennika Napoleon.)

Paryż, 24. lutego. Uroczystość 24. lutego ograniczyła się na odprawieniu solennych mszy we wszystkich kościołach Paryża.— Najsolenniejsze nabożeństwo było w kościele Notre-Dame, w którym Arcybiskup Paryża odprawiał mszę świętą śród natłoku zgromadzonej publiczności. Na tem nabożeństwie znajdowali się różni reprezentańci, mianowicie z góry, i urzędnicy; jednakże prezydent rzeczypospolitej i ministrowie nie przybyli do kościoła. Ponieważ dziś niedziela, przeto zgromadzenie narodowe i giełda kupiecka były pomimo uroczystości, zamknięte. Paryż jest zupełnie spokojny. Piękna pogoda zwabiła wielu spacerujących na ulice. Zresztą miało miasto swoję zwyczajną postać. Oprócz w kościołach nie obchodzono w tym dniu urzędowej uroczystości. Nie przedsięwzięto także osobnych środków wojskowych. Tylko przed wszystkiemi kościołami rozstawione były oddziały gwardyi narodowej. Dzisiejszy numer dziennika Napoleon nie wspomina bynajmniej o rocznicy rzeczypospolitej. Dziennik „Assemblée Nationale“ przypisując powstanie tej republiki najszczególniej wrzawie uliczników, mówi: „Republika wprowadzona jest do familii francuskiej, jak bękart do dziedzictwa. Rewolucya lutowa przyniosła nam poniżenie kraju, nędzę familiom, a dolegliwości wszystkim. Rocznicę tego dnia nie może naród uważać za festyn, i jeszcze przez wiele lat, pamiętajcie to dobrze, pozostanie ta rocznica w sercu wszystkich dniem smutku.“ Dzienniki Voix du Peuple, Siecle, Constitututionel, National i Republique zapowiedziały dziś, że jutro, zatem dla uroczystości nie wyjdą. Patrie utrzymuje, że wichrzyciele socialistyczni starali się robotników przy kolejach żelaznych do zaburzenia spokojności nakłonić, co im się jednak nie udało. Wszystkie dzienniki demokratyczne wzywają dziś lud by się wstrzymał od wszelkich demonstracyi.

Dziennik Napoleon zawiera dziś co następuje: Ponieważ Prusy uznały za rzecz stosowną postawić swą armię na stopie wojennej, postanowił francuski rząd wzmocnić garnizony na wschodzie.— Lecz rozporządzenie to nie powinno bynajmniej niepokoić opinii publicznej, dowodzi tylko stałe postanowienie rządu zjednać imieniu Francyi szacunek za granicą.

(Rozkaz dzienny jenerała dywizyi Castellane.)

Paryż, 22. lutego. Przybyły do Tours na dniu 18. lutego jenerał dywizyi Castellane wydał następujący rozkaz dzienny:

Rozkaz dzienny do 12., 14. i 15. dywizyi.

Mianowany od prezydenta republiki naczelnym komendantem 12., 14. i 15. dywizyi, chlubię się tem zaufaniem, którem mnie szef państwa zaszczycił. Każde wystąpienie przeciw porządkowi musi być bezzwłocznie przytłumione, a karność wojskowa jak najpilniej przestrzegana. Oficerowie pobłażający niesubordynacyi niemniej będą karze podlegać jak i żołnierze, którzy się jej dopuszczą. Naczelna komenda nieomieszka nigdy podać do wiadomości i uwzględnienia prezydenta republiki wszelkie zalecające się zasługi. Spodziewam się przeto, że podwoicie z pewnością gorliwość waszą przy wypełnieniu przypadających wam obowiązków, utrzymaniu zgody, tudzież co do wytrwałości i poświęcenia się dla ojczyzny.

Główna kwatera w Tours, 18. lutego 1850.

Jenerał dywizyi, naczelny komendant 12., 14. i 15. dywizyi:
Castellane. (W. Z.)

(Wiadomości z Algieryi.)

Z Algieru piszą pod dniem 15. lutego: „Od niejakiego czasu wydarzają się bardzo często napady zbójeckie i morderstwa spełniane na Europejczykach w prowincyi Oran, a szczególnie w okolicy Tlemcen. Jenerał Mac Mahon poskromił w tych czasach jeden szczep mieszkający nad granicą marokańską, który nieustannemi zdrożnościami najbardziej się odznaczał; jenerał otoczył go niespodzianie i zabiwszy mu do 10 ludzi, zabrał oprócz tego najmniej 3000 sztuk bydła. Wszystkich przewodźców jego pojmano. Kilku Arabów jednakże z tego szczepu, których otoczyć niezdołano, pomknęli za kolumną w czasie jej odwrotu i zbliżywszy się aż do forpocztów zabili lub zranili jeszcze 3 ludzi pod zasłoną nocy. Oprócz tego zamordowali oni także 4 Hyszpanów pod murami Tlemcen stojących na straży przy wapiennicy. — W prowincyi Constantine przywróciły wypadki w Nareh i Zaatcha, zupełny spokój. Arabowie słuchają mniej więcej punktualnie, lecz o oporze czynnym niesłychać teraz nigdzie. (D. R.)

Włochy.

(Wyrok sądu wojennego.)

Rzym, 20. lutego. Mordercę zabitego dnia 9. b. m. francuskiego żołnierza, drążnika z przedmieścia Trastevere, Fortunato Gatti stawiono 14. lutego przed sąd wojenny i dnia wczorajszego rozstrzelano go na mocy wyroku tego sądu. (W. Z.)

(Jenerał Cordova powraca do Hyszpanii. — Jenerał Bustillo następca jego.)

Bononia, 21. lutego. Z Teracina donoszą z dnia 17. lutego że jenerał Cordova wsiadł na okręt w Civitavecchia udając się przez Francyę z powrotem do Hyszpanii. Jenerał Bustillo odjechał do Neapolu dla objęcia dowództwa nad całą flotilą hyszpańską zostającą w tamtejszych portach. (W. Z.)

(Okólnik nadzwyczajnego komisarza papiezkiego p. Bedini.)

Bononia, 20. lutego. Nadzwyczajny komisarz papiezki, pan Bedini, wyznaczył okólnikiem cenę 1000 szkudów na głowę każdego z niebezpiecznych przewodźców rozbójników, a nadgrody od 20 do 100 szkudów za przystawienie ich towarzyszy. Współwinnym tych bandytów przyrzeczono oprócz nadgród jeszcze uwolnienie od kary ile tylko być może, a to w razie wydania którego rozbójnika lub wskazania potrzebnego w tej mierze poszlaku. (W.Z.)

(Zmiana załogi austryackiej w Liwurnie.)

Liworno, 19. lutego. 4000 wojska austryackiego, które tu w tych dniach mają nadejść przeznaczone są do zluzowania, nie zaś do wzmocnienia tutejszej załogi, która tylko o 300 żołnierzy będzie pomnożona. (W.Z.)

(Burze śnieżne i mrozy. — Wsparcie dla ubogich w Palermo.)

Neapol. Dziennik „Tempo“ donosi: Dnia 7. i 8. lutego była tu straszliwa burza śnieżna i przenikliwe zimno. Z prowincyi, szczególnie z Calabria ulteriore dochodzą smutne wiadomości o wielkich szkodach wyrządzonych przez burze śnieżne i ulewy deszczu. Na morzu i na lądzie zginęło kilka ludzi.

W Palermo każe rząd z powodu przykrej pory roku rozdawać w klasztorach między ubogich codziennie 1000 porcyi rosołu i chleba. (W. Z.)

Niemce.

(Obrady w drugiej izbie nad ustawą o druku.)

Mnichów, 21. lutego. Po dziewięcio-dniowej debacie przyszła dziś izba druga z karną ustawą o druku do końca. Stateczne głosowanie okazało, że wielokrotnie modyfikowany projekt przyjęto 83 głosami przeciw 51. Jak w ogłoszonych już tak i w dalszych uchwałach złagodziła izba wytknięte kary, i przedsięwzięła w ogóle liczne poprawki projektu, jednakże projekt ten wydaje się w wielu punktach jeszcze zbyt surowym. Tylko niektóre bezprawne czynności i zaniechania względem przedłożonej ustawy mają być uważane za przestępstwa policyjne, jednakże ulegają sądom obwodowym i miejskim. Ostre postanowienie, że ci, którzy za przestępstwo dru-

ku w ogóle, albo w ciągu jednego roku dwa razy za przestępstwo druku prawomocnie są osądzeni, nie mogą objąć odpowiedzialnej redakcyi gazety lub czasopisma — zostało złagodzone tem postanowieniem, że ten, który za powszednie przestępstwo lub dwa razy w ciągu roku za przestępstwo druku lub jaką inną zbrodnię prawomocnie był osądzony, może być przez sąd przysięgłych uznany za niezdolnego do prowadzenia redakcyi od jednego roku do lat pięciu.

(Wniosek deputowanego Watzdorf. — Pogłoski o odroczeniu sejmu krajowego.)

Drezdno, 24. lutego. Dnia 19. grudnia 1849 podał był deputowany Watzdorf w izbie pierwszej wniosek na zaskarzenie ministrów z powodu nadwerężenia niektórych przepisów ustawy konstytucyjnej. Tymczasem cały ten wniosek upada sam z siebie, bowiem zapadłe już co do wytkniętych w nim rozporządzeń niektóre uchwały izb są całkiem prejudycyalne, i uchylają wprost wniesione zaskarzenia.

Ztemwszystkiem jednak zajął się wydział pierwszej izby w tej mierze mianowany, ścisłem rozpoznaniem wniosku deputowanego Watzdorf, i powziął mianowicie co do rozporządzenia z dnia 7. maja to przekonanie, że zastępstwo narodowe wnosząc to zaskarzenie, nie wyszłoby w danym razie zwycięzko, zwłaszcza, iż w najlepszym nawet wypadku przytoczyłby trybunał sądowy państwa brak dowodów, i daleko więcej jest podobieństwa, iżby ministrów oskarzonych uznał za wcale niewinnych. Wydział przeto podał propozycyę odrzucenia wniosku deputowanego Watzdorf. Na najbliższem posiedzeniu z 26. lutego ma przyjść pod obrady sprawozdanie wydziału; dep. Watzdorf zaś przewidując klęskę swego stronnictwa zamyśla dla odwrócenia jej cofnąć podany swój wniosek.

Rozchodzi się tu wieść powszechna, że z końcem przyszłego miesiąca — może równocześnie z otworzeniem sejmu Erfurtskiego, ma być odroczony sejm krajowy. (D. R.)

(Sprostowanie mylnej pogłoski o nowym projekcie rządu austryackiego względem konstytucyi niem.)

Stuttgarda, 18. lutego. „Staatsanzeiger" donosi: „Pisma publiczne podają wiadomość, że gabinet austryacki wysłał (nowy) projekt konstytucyi niemieckiej do Mnichowa, i że zarazem nowe tej kwestyi tyczące się instrukcye do cesarskiej ambasady odeszły. — Ostatnia część tej wiadomości może jest i prawdziwą nawet, albowiem rząd austryacki zostaje w ciągłej komunikacyi z rządami czterech królestw we względzie zaprojektowanej od nich konstytucyi, a punktem środkowym tej komunikacyi jest na wszelki sposób Mnichów. Co się zaś tyczy przesłania nowego projektu konstytucyi ze strony gabinetu austryackiego, możemy z wiarygodnego źródła, opierającego się na wiadomościach wiedeńskich z 14. lutego i mnichowskich z 17. lutego, stanowczo zaprzeczyć temu. (G. Wd.)

(Podróż księcia Koburg-Gotha do Londynu w sprawie porozumienia się z księciem Albrechtem względem dóbr rodzinnych.)

Gotha, 23. lutego. Książę Koburg-Gotha wysławszy najprzód jednego z swych oficyantów jako kuryera do Londynu do królowej angielskiej, odjechał nagle sam do Anglii temi dniami, zaraz po powrocie pomienionego wysłańca. Zdaje się, że sprawa mające się tam załatwić z najbliższym krewnym, księciem Albertem, jest bardzo ważna. Zdaje się, że powodem tej podróży jest zamiar porozumienia się księciem względem dóbr rodzinnych domu książącego, na przypadek gdyby miało przyjść do jakiej nowej umowy i postanowienia o obudwu tych księztwach, które to porozumienie się z księciem przydałoby się wielce do kombinacyi zaprojektowanego obecnie zjednoczenia, i do ułatwienia mających ztąd wyniknąć obrad nad nową konstytucyą; być też zresztą może, iż na przypadek dobrowolnego ustąpienia tych księstw — jeżeliby do zjednoczenia przyjść nie miało — zechcą się książęta umówić między sobą w Londynie. Plan ten byłby wcale nie od rzeczy, zwłaszcza, że rzeczą widoczną, jako panowanie drobnych państw udzielnych nie może się już na długo utrzymać. (D. A. Z.)

(Rozporządzenie względem dozoru nad stowarzyszeniami religijnemi i zborami kościelnemi.)

Darmstadt, 24 lutego. Tutejsza gazeta ogłosiła dzisiaj rozporządzenie tyczące się dozoru ze strony państwa nad nowemi stowarzyszeniami religijnemi i zborami w sprawach kościelnych. Na wstępie tego rozporządzenia przytoczone jest następujące uzasadnienie: „że tym sposobem zapobiega się wszelkim możliwym zamachom przeciw publicznemu porządkowi i spokojności, jakichby się mogły dopuścić stronnictwa religijne pod pozorem bronienia teologicznych swych nauk." Pomienione rozporządzenie zawiera 22 paragrafów, i z dniem dzisiejszym wchodzi w prawomocność. (D. Ref.)

(Kurs giełdy frankfurtskiej z 25. lutego.)

Met. Austr. 5% — $81^7/_8$; $4^1/_2$ pct. $71^7/_8$. Akcye bank. 1141. Sard. $32^1/_4$. Polskie 300 — 120; 500 — $79^7/_8$. Hyszp. 3% — $29^1/_{16}$.

Prusy.

(Kwestya przyłączenia się Frankfurtu do przymierza trzech Królów.)

Berlin, 23. lutego. Depeszę, która wczoraj nadeszła tu z Frankfurtu, powitano w naszem ministeryum jako poselstwo wielkiej wagi. Prawodawcze ciało Frankfurtu uchwaliło, jak mówią, 84 głosami przeciw 5, wezwać senat, aby do przymierza trzech królów się przyłączył. Dotychczas senat frankfurtski widocznie niesprzyjał temu przyłączeniu, co było widać z jego oświadczeń niebardzo zachęcających, jakie uczynił wydziałowi, obranemu dla rozpoznania tej kwestyi. Jak sobie senat postąpi dalej w tej zewszechmiar nietylko lokalnej sprawie, łatwo przewidzieć. Frankfurt był w ostatnim czasie neutralną ziemią, na której się były usadowiły poniekąd wszelkie uprawnienia w kwestyi konstytucyi niemieckiej, i szukały środka do pogodzenia starego z nowem. Sądzimy, że tylko pod tym warunkiem mogła komisya centralna zająć naturalną swoją siedzibę, bo właśnie do tego punktu odnosiła się powinność utrzymania prawnych zasad niemieckiego państwa, niezamykając ich dalszemu rozwojowi. Jeżeliby kwestya przyłączenia Frankfurtu stanowczo była rozstrzygniętą, a poźniej pod wyższym względem politycznym jeszcze raz przyszła pod obrady, coby według wszelkiego podobieństwa nastąpić musiało; wtedy cała rzecz zależałaby powtórnie od właściwej kompetencyi związkowej komisyi centralnej. Kompetencya byłaby o tyle tutaj na względzie, o ile związkowa komisya centralna, jako następczyni związkowego sejmu byłaby uprawniona, zastosować §. 46 Wiedeńskiego ostatniego aktu do frankfurtskiej kwestyi przyłączenia. Bo Frankfurt nie mógłby zmienić swojej konstytucyi bez przyzwolenia sejmu związkowego. Ale oddziaływająca siła przymierza z dnia 26. maja na wewnętrzne konstytucyjne stosunki państw pojedyńczych, należy do najistotniejszych zasad ściślejszego związkowego państwa.

Kwestya przyłączenia Frankfurtu dotyka przeto poczet spraw niemieckich poniekąd w samem ognisku, i będzie w tem znaczeniu w wielokrotnym względzie dyskutowana. Dla sejmu Erfurtskiego uzyskano przezto nową podstawę, lecz zapewne także nowe niebezpieczeństwo. Przygotowania na ten parlament są już prawie na ukończeniu, a Berlińska rada administracyjna ułożyła już regulamin czynności, który będzie przedłożony do przyjęcia sejmującemu w Erfurcie zgromadzeniu. Rzeczona władza wypracowała także temi dniami podobny regulamin dla sądu rzeszy niemieckiej. Zdaje się że teraz uchylono dyplomatyczne obawy, jakie miano jeszcze niedawno względem użytych w związkowym statucie kategoryi państwa. Berlińska rada administracyjna niechciała dać Erfurtskiej konstytucyi tych modyfikacyi, które częścią spodziewane, częścią już przygotowane były, a które się najszczególniej także użytego wyrazu państwo w tym uniwersalnym składzie tyczyć miały. Przyjęte zobowiązania pruskiego rządu wzmogły się przezto na wszystkie strony. Prusy przyjęły na siebie wobec tych państw, które z niemi idą, i wobec tych, które z niemi nie idą podwójną odpowiedzialność, tem bardziej, że się nie usunęły od praw dalszego związku, lecz je ze swej strony nawet wyraźnie potwierdziły.

(Kurs giełdy berlińskiej z 27. lutego.)

Dobrowolna pożyczka 105 L. Oblig. długu państ. $87^1/_4$. Akcye bank. $93^1/_2$. Polskie listy zast. $95^1/_4$. Pols. 500 — 80 L.; 300 — 120 L. Frydrychsdory $13^1/_{12}$. Inne złoto za 5 tal. $12^3/_8$. Austryackie banknoty $90^1/_{12}$.

Dania.

(Odpowiedź rządu duńskiego na notę pruską względem mowy od tronu.)

Kopenhaga, 21. lutego. Wczoraj ogłoszono izbom na posiedzeniu tajnem odpowiedź naszego rządu na notę pruską tyczącą się mowy od tronu. Jak słychać zawiera ona pomiędzy innemi ten zarzut przeciw oświadczeniu ze strony pruskiej, jakoby Dania zapuszczając się w układy, uznała upoważnienie Prus i słuszność tak niemieckich jako też szlezwig-holsztyńskich wymagań, — iż równie tak dobrze może Dania sądzić, jakoby Prusy, wdając się w układy, przyznały prawność żądaniom duńskim; zresztą niepowiedziano w mowie od tronu nic więcej, procz tego, co kilkakrotnie już w urzędowych notach rządowi pruskiemu oświadczono. — O ile z niektórych doniesień sądzić możemy, wywarła odpowiedź ta bardzo pomyślny wpływ na izby sejmowe. (D. R.)

(Sprawa szlezwig-holsztyńska.)

Kiel, 22. lutego. Szef departamentu p. Harbou odjechał wczoraj koleją żelazną do Berlina. Zdaje się, iż najprzód w Berlinie zaczną się żywe negocyacye względem zawarcia pokoju; rozpoczęcie kroków wojennych uważają teraz lepiej o sprawie zawiadomieni za rzecz nie koniecznie prawdopodobną. O zawarciu zresztą stanowczego już pokoju nie można i myśleć, a raczej wypadałoby się przygotować na prowizoryum lub właściwie na zmianę teraźniejszego prowizoryum. Najbliższe znaczenie tego nowego prowizoryum zasadzałoby się zapewne na tem, że stanowiąc stadyum przechodowe do pokoju spowodować może obie strony do znacznej redukcyi zruchomionych sił wojskowych. Dalszy ztąd rezultat zależyć będzie od różnych przy tej kwestyi zachodzących okoliczności. A że mimo to niepodobna sobie tuszyć, iżby nieporozumienia względem przyszłego stanowiska księztwa szlezwickiego mogły być od razu usunięte, przeto odnowienie prowizoryum byłoby wśród tak nieszczęsnych stosunków w Szlezwigu, najpożądańszym jeszcze środkiem. (H. C.)

Księstwa Naddunajskie.

(Kwestya księstw naddunajskich. — Uczta. — Wiadomości bieżące.)

Bukareszt, 4. lutego. Kwestya księstw naddunajskich bliska jest jak się zdaje swego rozwiązania. Utrzymują dziś z pewnością, że stosownie do artykułu konwencyi w Balta-Liman, redukującego na 20,000 wojska kontyngens dla obydwóch księstw przez portę otomańską i Rosyę, wojska rosyjskie przewyższające tę liczbę mają się udać w pochód 14. b. m. Zdaje się jednak, że ten pochód

nastąpi o kilka dni później, albowiem wszyscy oficerowie korpusu armii okupacyjnej mają dać wielką uczte na cześć jenerała Lüders z powodu zbliżającego się jego wyjazdu. Wnosząc tylko z przygotowań olbrzymich i z sumy subskrybowanej, która przynajmniej 4000 dukatów będzie wynosić, można naprzód utrzymywać, że ta uczta zrobi epokę w Bukareszcie i zaćmi wszystkie poprzedzające festyny tego rodzaju.

Obecność tak znacznej załogi w Bukareszcie równie jak materyalna strona okupacyi kraju wcale nie jest połączoną ze stratą ludności, owszem rzemieślnicy, kupcy, traktyernicy znaczne z tego ciągną korzyści. Rolnik także niema przyczyny do użalania się, gdyż nigdy jeszcze zboże nie było w tak dobrej cenie jak teraz. Jajo jedno sprzedaje sie tu po 20 do 25 centymów. Najwięcej cierpią z powodu okupacyi, mniejsi właściciele, niżsi urzędnicy administracyi, a przedewszystkiem skarb publiczny i liczne rodziny z klasy wiele konsumującej a mało albo wcale nic nie produkującej.

Pospólstwo mogłoby się mieć dobrze, gdyby mniej było skłonne do lenistwa, i przenosiło zarobek wolny nad upokarzającą po większej części służbę, zostawiając pracę wolną cudzoziemcom, których ponęta zysku sprowadza z Wołoszczyzny, a którzy powiększej części są Niemcy, Grecy i Węgrzy.

Pojutrze ma tu przybyć Vefik-Effendi na miejsce, które zajmował Fuad, powołany obecnie do innego ważnego urzędu.

Omer Basza, naczelny dowódzca armii okupacyjnej i wyniesiony niedawno na godność Mussyra ma wkrótce objąć dowództwo wojskowe w prowincyi Rumelii. (Indep.)

Rosya.

(Urodzenie księcia. — Książę Sziriński Szichmatoff mianowany ministrem oświecenia.)

Petersburg, 16. lutego. Przedwczoraj wieczór ogłoszono wystrzałami z dział twierdzy Petersburgskiej mieszkańcom stolicy wiadomość, że wielka księżna Aleksandra Józefówna, małżonka wielkiego księcia Konstantyna powiła mu szczęśliwie syna. — Cesarskim rozkazem dziennym w sprawach cywilnych, z dnia 8. z. m. mianowano dyrygującego biórem ministerstwa oświecenia, tajnego radzcę senatora księcia Szirinski-Szichmatoff ministrem publicznego oświecenia. (B. Z.)

Grecya.

(Wiadomości z Aten.)

Tryest, 25. lutego. Okręt parowy wracający z Lewanty przywiózł dziś wiadomości z Aten sięgające do 19. lutego. Do tego dnia niezaszła żadna zmiana w kwestyi angielsko-greckiej, blokada trwa ciągle. 16. lutego doręczyli bawiący tu reprezentanci mocarstw zagranicznych angielskiemu ambasadorowi zbiorową notę, w której wnoszą skargę, iż przyrzeczenia zawarte w jego nocie okólnej niezostały należycie dotrzymane, gdyż Anglicy zabrali kilka greckich okrętów mijających port Syra, które nie wypłynęły z żadnego portu greckiego, ani do portów greckich niezdążały. W tej samej nocie wspomniano, że p. Wyse niemiał należytego względu na przedstawienia ajenta jednego z mocarstw zagranicznych z powodu konfiskacyi kilku greckich okrętów, których ładunki zaasekurowane były u zagranicznych towarzystw asekuracyi, zwrócono oraz uwagę ambasadora angielskiego na to, ile podobne środki szkodzą obcym interesom. Przesyłanie not z obydwóch stron trwa z resztą bez ustanku, i zdaje się być raczej dyplomatyczną polemiką, aniżeli środkiem do osiągnienia jakiego rezultatu. 18. lutego zawinął w porcie Pireus angielski parопływ płynący z Malty, jednak niemożna było dowiedzieć się jakie przywiózł wiadomości. Pogłoskę iż Anglia przyjęła pośrednictwo Francyi, przyjęła ludność z niezmiernym entuzyazmem; jeżeli bowiem teraźniejszy stan rzeczy dłużej potrwa, tedy handel grecki równie jak żegluga nieobliczone poniesie straty. (W. Z.)

(Wyspy Sapienza i Cervi.)

Dawniejszy komendant obu małych wysp greckich **Sapienza** i **Cervi** daje w dzienniku „Chronicle" następujące ich opisanie: „Cervi jest-to poziomy odsyp piaskowy pół-milowej zaledwie średnicy, zamieszkany przez kilku zbiegów szukających w jednem nie wybudowanem zupełnie domostwie bezpieczeństwa przed greckimi żandarmami. Służy też nie raz za kryjówkę dla przemytników, a mianowicie kupcy z wyspy Zante zajeżdżają często do tego miejsca. Zatokę ma dobrą, służąca na dogodną stacyę dla okrętów żeglujących około przylądka Matapan. Drobiu dzikiego znajdzie podostatkiem, dlatego też ściągają się tam licznie oficerowie z pobliskich stacyi na ponętne i łatwe polowanie. Kanał szeroki na 60 jardów angielskich (około 87,644 łokci wied.) dzieli wysepkę tę od stałego lądu Morea. Skalista wyspa Sapienza jest długości blisko dwu mil, położona przeciwlegle zatoce i miastu Modwa, oddalona od stałego lądu na jedną tylko milę angielską, a zamieszkana od dwóch, a najwięcej trzech rodzin greckich posiadających kilka kóz i owiec, i trudniących się szczególnie rybołowstwem. Oprócz tych stałych mieszkańców przebywają tam jeszcze czasami ludzie, którzy dla pewnych względów zaniechawszy łupieztwa na lądzie, wolą raczej trudnić się tem rzemiosłem na morzu, a wyspę Sapienza obrali sobie za główną stacyę i najbezpieczniejszy przytułek. Wyspa ta mogłaby rodzić obficie, gdyby ją tylko należycie uprawiano; nikomu jednak nie radziłbym zająć się tą pracą, bowiem żniwo przywłaszczyliby sobie nieproszeni goście, i z pnia-by wszystko zabrali. A nawet i wtenczas, gdyby się powiodło szczęśliwie zebrać właścicielowi zboże, nieostałoby się bynajmniej przed rozbojem kleptów. Wysepka Cervi zaś, nie rodzi żadnego zboża. „Smieszna-to zresztą rzecz" — kończy wspomniony komendant, „iż z przyczyny tak mało znaczących wysepek tyle narobiono hałasu."

Wiadomości handlowe.

(Targ na woły ołomuniecki.)

Ołomuniec, 27. lutego. Rezultat targu dzisiejszego nie był lepszy od poprzedzającego. Spęd bowiem liczył tylko 160 sztuk bydła rzeźnego, z których przypędzono od Heracha Zorn z Bukowska 49; Leiser Muschel z Mielic 18 a cząstkowo 93 sztuk. Wszystkie woły sprzedano i to po cenach wysokich w stosunku do dość złej tuszy bydła. W Lipniku sprzedał Jossel Rudl z Mista 70 sztuk (cetnar po 50r.) do Wiednia, gdzie się przeszłego tygodnia 1640 wołów na targu znajdowało, z których płacono za cetnar 47—51r. U nas dawano za parę, mogącą ważyć 8 cetnarów 350r. w. w. Na przyszły raz lepszego targu się jeszcze spodziewać nie można.

Kurs lwowski.

Dnia 5. marca.

W monecie konwencyjnéj.	gotówką		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	5	19	5	22
Dukat cesarski	5	23	5	25
Półimperyał zł. rosyjski	9	16	9	19
Rubel śr. rosyjski	1	47	1	48
Talar pruski	1	34	1	35
Polski kurant i pięciozłotówk.	1	19	1	20
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr.	100	8	100	17
Galicyjskie listy zastawne w kasie Tow. Kredyt.	100	—	100	18

(Kurs wekslowy wiedeński z 28. lutego.)

Amsterdam 158 p. 2. m. Augsburg $114\frac{1}{2}$ uso. Frankfurt $113\frac{3}{4}$, p. 3. m. Genua 133 p. 2. m. Hamburg 168 p. 2. m. Liworno —. p. 2. m. Londyn 11.28 p. 3. m. Medyolan 103 p. 2. m. Paryż 135 l. 2. m. Agio duk. ces. 21. Napol. 9.10. Szufrynów 15.55. Agio srebra $13\frac{3}{4}$.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 3. marca, Hr. Dembiński Eustachy, z Niedawy. — Hr. Łoś August, z Werechraty. — Hr. Tyszkiewicz Felicia, z Weryni. — Bogdański Edward, z Zabłotca. — Brodzki Henryk, z Krakowa. — Komar Witt, z Tarnowa. — Bocheński Aloizy, z Oltyniowiec. — Turkuł Erazm, z Seredca. — Serwatowski Wojciech, z Tarnopola. — Hubicki Karol, z Nakwaszy. — Skrzyński Ludwik, z Nozdrzec. — Polanowski Felix, z Moszkowa. — Zarzycki Tytus, z Chotyluba. — Starzyński Stanisław, z Derewni. — Białoskórski Jan, z Delawy. — Romaszkan Mikołaj, z Horodenki.

Dnia 4. marca. Hr. Lewicki Kajetan, z Chorostkowa. — Hr. Miączyński Maciej, z Jarosławia. — Kozłowski Józef, z Jasła. — Niezabitowski Quirin, z Płuchowczyka. — Miączyński Jan, z Suchodołu.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 3. marca. Hrabina Pinińska, do Krakowa. — Hordyski Tomasz, do Krogulca. — Bogdanowicz Maxymilian, do Stryja. — Łodyński Hieronim, do Nahorzec. — Lang Emanuel, do Wolicy.

Dnia 4. marca, Wierzbicki Julian, do Kutkorza. — Żukiewicz Konstanty, do Żółkwi. — Polanowski Felix, do Moszkowa. — Ochocki Józef, do Zarwanicy. — Turkuł Erazm, do Seredy.

Przeglad

spotrzeżeń meteorologicznych w miesiacu lutym.

Sredni stan barometru był = $27''\,10'''\,2''''$; najwyższy = $28''\,7'''\,3''''$ był dnia 26; najniższy = $27''\,2'''\,3''''$ uważany dnia 22., z czego się okazuje bardzo ważna różnica 17 linii. Średnie ciepło tego miesiąca było = — 6,33°; największe = + 4° było dnia 21., najmniejsze = — 14,5° dnia 1., uważano o godzinie dziesiątej wieczór. Pogodnych dni liczono 1, półpogodnych 9, całkiem zachmurzonych 18. Dészcz padał 9, śnieg także 9 dni. Pogoda 14, mgła 4 dni. Panujący kierunek wiatru: zachodni, południowo-zachodni, gwałtowne burze 4. Najburzliwszy dzień z najzmienniejszem powietrzem był 22., gdyż przy bardzo małym nacisku powietrza = $27''\,2'''\,3''''$, prawie co godzina zmieniał się dészcz, pogoda i zawierzucha śnieżna; pustosząca ta burza przeciągała szeroką przestrzeń kraju. Podczas gdy w Paryżu najmniejsze ciepło całą zimę wynosiło — 6° R., okazywał nasz termometr jeszcze w lutym — 14,5°.

Dr. Alex. Zawadzki.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 4. marca:

Pora	Barometr wmierze wied. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Średni stan temperatury do g. 6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
	$''$ $'''$ $''''$				
6 god. zr.	28 0 11	+ 1°	+ 8°	południowy	pochm.
2 god. zr.	27 11 8	+ 8°	— 1°	połud. zach.	„ ☉
10 g. w.	27 11 2	+ 5		cicho	jasno.

TEATR.

Dziś: opera niem. „**Martha.**"
Jutro: melodramat polski: „**Podróż około świata**" czyli „**Komornik sądowy i dłużnik.**"